

Микис Теодоракис — Москванын аалчызы

Сурагым грек композитор, жалбыштыг патриот болгон интернационализм Микис Теодоракис болуучу бүгү таалайым болгон күүнү уаустар арасында тайбынчы болгон найралдык идеяларынга бараан болдуруу келсин. Ол «Уаустар арасында тайбынчы бжжыгалаар дээш» делегация Ленинни шаңдалык лауреады.

— «Грек чонга бараан бооп турар мээң музыкал Грецияда дашкаар-даа кижини мөлчүп дараалар чорукка удуз чор кырыныч бүгү ак сөткандик кижилериниң демселенге, хосталганын, социал деп-шлеленге болгон тайбыч чурттаарында бараан болуун күзээр мен—деп, М. Теодоракис чуталаан.

Москвалык күүне филармониянын болгон СССР-ниң орус уаустун күүне хорунуң күш-ажыдамы Кызма Тук орденниң Академиктик симфония оркестриниң күүсөдөткөн биле Микис Теодоракисниң 38-3 симфонияны СССР-те бир-ле дугаар ойнап күүсөткен. Ол концерт Москвалык күүне консерваториянын Улуг залында болгон.

ЧУРУКТА: Микис Теодоракис биле совет дирижер, РСФСР-ниң улустун артизи Дмитрий Китаенко концерт сөөлүндө.

А. ЧУМИЧЕВТҮН фотоу. СЭТА-ның фотохрониказы.

НООПЕРАЦИЯНЫҢ АЖЫНТЫ

ХАНОЙ. Вьетнамның муруну чүгүңү үрмек болгон уст-тыш улетурунда 1.000 кооперативтер болгон кады амылажылганы 6.500 бөлүктө амылап турар. Хетегелдин болгон үндүр садар продукция—мебель, хевис, бажыч херекселери, ювелир кылаарынын хей кезин олар бугурун үндүрүп турар. Бугурун үндүрүп турар бараан-варыныч асортментиниң улам калбартып, оң шынары амылажылганы кооперациянык амыл удуз. Бичаллажык бо талазы-биле бергелешкинери база бар. Үрмек болгон уст-тыш бугурулушунун социалисттик чаартылгаларын чедип элган соңгу жогуларын ар-га-дуржулгазын ооренирине удуз кичээгенин салган. Доктаамал кады эрттирип турар куралдарга күш-ажылдык организастаар болгон эргелеп башкаар, чиг-этти болгон материалдык идиг бериникини чоп амылап талазы-биле ар-га-дуржулгазын солкуп турар. Муруну болгон соңгу чүктүк кооперативтер арасында бжжык бугурулгачи х. р. ылааларын тудуп, социалисттик чарыштың керээлери чарып ап турар.

КОЛ РОЛДУ — ДЕМИР-ОРУН ТРАНСПОРТУНГА

ПРАГА. Словакиянык Жилин хоорайнда амыттыган

СОЦИАЛИЗМНИҢ АКЫ-ДУҢМА ЧУРТТАРЫНДА

бүгү күүне конференциянда 2000 чылга чедир ЧССР-ниң транспорт системаны хөгжүдөр айттыгыны чуталажып турар. Инженерлер, эртем-денер, Чехословакиянык улуг-улуг транспорт бугурулуштарынык удузгучулары оң амы-лында кырып турар.

Специалистерниң санап турары бугулар республиканык транспорт системанык демир-орук транспорту дараалыкка чыгып чыгара удуз рольду ойнаар. Бо үеин дургузула демир-орук шугу-миле чүк

сөөртүлгенин хемчээли 14 хуу өлөр, пассажирлер сөөртүлгези дөрт хуу уладар. Автомобиль болгон хем транспортта шынар талазы-биле чугула өскерилгелер болу-лар. Оруктар четкилерин моон сонгаар-даа калбартып, чурттуң хем флудун камна-галык болгон дүрген чорур суднолар-биле четкелери көр-дүгөн. Хоораа транспортун хөгжүдүрүшкө оңа кичээткөн, ни салыр. Бичалган пассажирлер сөөртүлгези 46 хуу уладар.

ЧААРТЫНГАН ШӨЛДЕР ПНОМПЕНЬ. Чурттуң чугула техниктик культуразы—каучуктуң тарыла шөлдери Кампучияда чаартылып эте-лээн. Дайынчы болгон пол-потчу бугулушенинниң тер-гиндеп турган чыдарында ол шөлдөр урелип баскыраан турган. Ам чаа иштарины тарып олутуруп турар.

Кампучияда можузууда геес-ланы колларга таран. Ону мында 12 муң гектарда тарып олутурун. Ам ол шөлдери

күүне бодуңуң контролонга алган. Техниктик культуразы тарыла шөлдери калбарты—улусту Кампучиянык колд амылажылганы хөгжүдүрүшкө кол утланышкыны болуп ту-рар. Бичалган улетуру бугу-рулгелер чиг-этти халы-гылар, а удуз садында ба-залла эвези амыл продукцияны улетуру берип турар. Эконо-миктик Дуалажылга Чөвүл-лениң чурттары каучук тары-мыр шөлдери чаартырып удуз дуузын чедирип, эргелек чугула дериг-херекселери, амы үеиниң күчүдү техника-зын, химиктик кемчиликте-лери анык республикага олар чигеткен өртек-биле са-дып турарлар.

АРТЫНЧЫЛАРЫ ДОЛУ АЖЫГЛААР

БУДАПЕШТ. Сөөлү үеде Венгриянык демир-дес кески-лиери хүлэп амыл пунктула-рыннык амылажылганы анык эвез айттырып таварышкан. Республиканык аар улетуру-нү күчүдү доктаамал өзүп турза-даа, бугурулуштары кээп турар артыкчылар эвез-жел эгелээн. Дүвүрүр калды-даа чылдаган чок ВУР-нүң заводтары болгон фабрика-ры бугурулгачи артыкчыларын долу-биле амылап турарын чоруткан шикчилер көргө-көн.

Дунайнык металлургия ком-бинатынык бок төгөр черинде алды миллион тоина чиг-этти специалистер тып алган. Вен-грияга чоталап кылган ар-га-биле металлургия бугурулу-шын артыкчыларын сортап, болжадыратыш, шөй болгон кан эвалдирерине амы-лап турар. Оон артык ар-тыкчылар орук турарына бол-гон иш шынары тууру бугу-дүрүшкө амылап турар. (СЭТА).

РСР. Олар чүдүлү камнаарынык болгон бодусту боктаалар чорук-биле демиселди айттырып бугу делегейниң конструкторларынык кичээгенин төүл-де турар. Бо айттырып чорукчыл шикчилериниң румын специалистер бот-тарынык удузгучу кады, «дөзөл» та-зы деп бичип каан иш баллоңу кыры-ла тургузуу каан автобусту (чурукта)

олар кылган. 2 атмосфера базышкынык баллоңнарда метан дөзөлгө одала-биле тудушкан, ишг жолуусаны бодулар. Метанын ишчар амылааны суук олар-чүдүлү алаан хуу камнаалык база хо-рулду бугурулуштары агаарже үндүр-гөн амыл эвезедирин конструкторлар чедип алган. Аджеррес—СЭТА-ның фотоу.

олар кылган. 2 атмосфера базышкынык баллоңнарда метан дөзөлгө одала-биле тудушкан, ишг жолуусаны бодулар. Метанын ишчар амылааны суук олар-чүдүлү алаан хуу камнаалык база хо-рулду бугурулуштары агаарже үндүр-гөн амыл эвезедирин конструкторлар чедип алган. Аджеррес—СЭТА-ның фотоу.

ГРЕНАДАДА БОЛУУШКУННАР

ДЖОРДЖТАУН. (СЭТА). «Барбастуң удуз» радио-станциянык диниалыгылар бугулар алдыга, Кариб ин-тилекчилериниң (Кариб) чактар баштыгынык Пьер-оф-Спейгит болгон оңа-позула куралында Гренадага хамараштыр «элэи каш сан-киларын» амылаар дуга-рында шикчилер хүлэп алган. Чугаа болза, херек кырында Кариб-далайда ол оруктуу күүнеге удуз шериг-биле халлап кырып организаста-арынык дугайында бооп турар. «Хосту» Гренада радиостан-ция Имайканы, Барбадосун, Сент-Люсияны болгон Анти-гуанык чактарын интервен-ция корлустуң составына боттарынык шериг кезектери кырынык чыгарып бер-ген деп айттылар. Шаал халлашкыны Барбадоска бе-детекс, ийла айттыгы чур-тарын шериглерин чып ту-рар. Оң биле кады Гайана биле Тринидад ол интервен-ция үлгүлешкенин удурун илеринык база айттып турар.

Чурттуң эриктирден чүг-ле чед миль далайда АКШ-тың шериг корабл туруп турарын «Хосту» Гренада» радиостанциянык диниалыгы-а айткан. Ол районы чаа америк кораблдерин чо-кушалап турарын болгон эртен чыпны Муруну Атлан-тикада Фолксленд (Мальба) ортулуктарга удуз аргесияга кырынык амыл шериг-далай күштериниң «Энтроп» дээр ракета крейсери Гренадаже чорударынык дугайында ме-дөөлөр база бар.

Гренаданык революстуг шер-иг чөвүлди белеткитип турар аргесияга холбаштыр чурттагыч чонну серемчиле-ди болурунче ийтырган. Гренада удуз төрөн чурттуң хамаарышас чоруну камна-лаарында болгон революстун-нык камнаалыкка чыгыс кж-жи дөт туржурунда, империа-лизмниң үлгүлешкенин бер-ген ойтүрүшкенин бөз-ринге долу шикчилер деп чөвүлелдиң делегелениде чү-

ВАШИНГТОН. (СЭТА). «Вашингтон пост» солунуң диниалыгы-биле алырга, ийла муң амыл далай чалар шериг-лери ап чорур нити саны чээрби чедип турар дайынчы кораблдерин АКШ-тың шер-иг-далай каттыжышкыны Гренадаже бар чорур.

КАРАКАС. (СЭТА). Вене-сузанык тайбыч камгаламы-нык чөвүлелдин дартыры Ри-кардо Мольна Мартин АКШ-тың империализмниң болгон оң эвалдирериниң Гренада-га удуз үлгүлешкенин шикчилериниң бугуруу шапка. Мында чурттап турар АКШ-тың хамааттарынык эрге-ажыкта-рын камгалаар деп сыйдалып алган. Гренаданык эриктири-не бодуңу дайынчы корабл-лери чоруткан, Вашингтон империализмниң болгон коло-ниалдык үзелин боттадырар бодап турар.

Бөтүн-Австрия Республиканык национал байырлары — доктаамал нейтралитет политиказын чарлаанынык хуну

Австрия байырында барган турист киж бугуру хевир-шикчилер диниалык чээрби чүс чыла кадалап арттырган хоорайнык бир ижи оңагай байдалында тавары берген доранга эскерип каар. Чурукта бо кудуңу база бугуруу Венаанык бир бодуңу-дур.

Б. САРАНЧЕВТИН фотоу. СЭТА-ның фотохрониказы.

Б. САРАНЧЕВТИН фотоу. СЭТА-ның фотохрониказы.

ВАРШАВА

Бодуңу хүрөөленинде 2,6 млн. амыл кижини каттыш-тып турар Польша-совет на-йрал нитилели (ПШН) 1983 чылдык төңүзүлде болуп сөөлүлениге белеткенип турар. ПШН-ниң эге организаста-ларында калбарып отбөт-сонгудалык кампанииниң үе-зинде ий чурттуң улустары-нык арасында найралдык болгон кады амылажылганы бжжылаарыне угулган ий-жжыкчилыгы болгон пропаганда амылаары улам калбарып, бжжык кампани-айтырыларын нөдүрүп, чуга-лажып көрүп турар. Нитилел кижилерини боттарынык амылажык чедип алганы дур-жулгазынык болгон чедип-минериниң солуп талазы-биле солукуп турар. Кампа-ния үезинде делегейниң ийги дайынчылыг хоочулары-биле ужуражышкылар, «Совет-тер чуртуну дугайында чүп билер силер» деп, конкур-сар, совет ырылар фестивал-лары болгон өске-лаа хей азы хемчегерин кылып турар.

ЛОНДОН

Ажыл сөксөшкыны — консерваторлар чалаан «Бритни» телеминиң денацио-налыштарынык планарында ойталаар чедип алыр талазы-биле профилдериниң амылаар деп турар хем-

ТЕЛЕТАЙП МЕДЭЭЛЕП, ДЫҢНАДЫП ТУР

чеглериниң кара чыгыс чеп-сөз ол эвез бооп турар. Лон-донун «Таймс» солунуң диниалык турары-биле алырга, «Бритни» телеминиң амылажылганы болгон профилдериниң ол корпорация-нык капиталдык холдинг дачы-нык бээр дөң планарында удуз нити национал кампа-нииниң калбарып чорударын шикчилериниң. Ол кампани-нык эрттиреринде 200 муң фунт стерлинг анык чып алган. Бо медээлде денационали-зацияны коралыг уруктарыны чугалап турар тускай деп-терин парлар үндүр.

Полем социалист партия-нык ТК-ның чыгыс секрета-ры, ПУДР-ниң улустун Дэвид Савеллин Президи-умун дартып, премьер-министр Али Насер Мухаммед анык Палестинаны хостары-нык Улусту фронтунуң чыгыс секретары Жорж Ха-башты, Палестинаны хостар-ынык Демократик фронтунуң чыгыс секретары Насиф Хаватани болгон. Ли-ванский коммунист хос-лешкенин организастынык чыгыс секретары Мохсен Иб-

рагимни хүлэп алган. АНА информация агентсе-линиң диниалык турары-биле алырга, чугалажышкылар үезинде Чоокку Чөн чүкте байдалы болгон импери-ализмниң база сөнүшкенин сөксөйип турар сүдөөлери-ни байдалында араб улус-тарынык чыгыс эвез бжжык-лаарынык айттырыларын чу-гаалажып көргөн.

ВАШИНГТОН. Барыш Европага чаа амер-ик ракеталарын тургузы-мды амылажылганы уруктарынык дугайы бо-чөпсөктү бугу-рунниң болгон дүжүренин контролдуура талазы-биле агентилердиң директору тур-ган П. Уоррик болгон оон дуалажышкынык оролакчы турган Д. Лайно айтканын.

ДЕЛИ. Пакистан шериглер Пунч секторга (Джамму болгон Кашмир штаты) ийди кы-зылгачыларга болгон, от амылажылган. ПТИ информация агентилериниң медээлешкени-биле алырга, сөөлү хүннере ол болза, чыгыс эвез улаа бо-чөпсөктү оңук-чөңгө бооп турар. Оң биле кады Индияже пакистан шикчил-лери болгон диверсантларын кирири дөң оролак-жышкылар база калбарган. Исламбодтиң бугу-чуртунуң шикчилер бергелерден улустун кичээгенин чаладыр дөң ий чурт арасында харыла-лары чылгелдериниң оролак-жышкыларын чурттуң со-дунуры айттып турар.

ЛУАНДА. Ийла Улуг Октябрьниң 66 чыл оюнун болгон Ангола-нык хамаарышас чоруну чарлаан хүлэп бээр 8 чыл оюнун бугурулгачи даштык «Тракторспорт» салык кат-тыжышкыны совет трак-торларынык болгон көдөзө амылажылганы машиналарынык делегейни амылажылган. Деле-гейде «Беларусь МТЗ-50», «Бе-ларусь МТЗ-82» тракторларын, көдөзө амылажылганы машина-ларыны, хөвөниң өстүрүп, ажаап алыр комплекстерин, чаа хевирини бульдозерлерин, гаражтарга амылаар септелге херекселерин көргүзүп турар.

СЭТА. ССР-биле АУР-нун ара-зында салык халыкка чедип-киришкенин кабарып турар. Анголада совет тракторлар, тараа ажаап алыр комплек-стериниң амылажылган. Чедип-киришкенин амылажылган.

БӨРҮ

Бөрүңү чеже-даа хемгерере аргаже көр деп үлгөс до-мак бар. Ол бистин үеисте эргилер калган хире. «Көк дөзбөчкө» аргаарын кагыш, хоорайлар кварталдарында бо-ла чедип эвез аларган. Хей кижилер кудумчуга көстүп кел-ган, араатан удуз дүймөзүн-ни үндүрүп деп чугалаан херекчилер бар. Бөкселер бөрү-нүң иттар айлап турары хоорай париги биске көргү-сөз. Ушкунер мырылай-ла булварда кылган чымдыны тып алган.

КАРА САГЫШТЫГ ХАЙНАК БӨРҮ

тайгы медөөлөр эртен чүс чылда диниалык келген. Бичал олар эвези чурган. Бай-дал чээрби хире чып мурун-да чылгелген. Бөрүңү «са-нитар», «мерген утаанын се-лекционер» деп санап, чок кө-рүп турган өз олче калбак халлашкынык биле солуккан. Оң түшенинде дыкка хей черлерге өр бөрүлөр эвез-жыл, тарап. «Көк дөзбөчкө» кырып төнөр деп барган иш-каш сагындырган.

Бичалла-даа амылаардык хообузу күштүг болгон! Бо-дун камгалаарынык истиник-тин биле бөрүлөр иттарын то-румелден көр хончу чок чорун бажыгар, олар-биле кошушала, «ог-бүлө харыла-лары» тудуп эгелээн. Аргы-ларда тоял чорур, черлик ширин иттардан база көк араатаннардан хайнактар ий-чаар тылып келген.

Боронектин педагогика ин-ститутунуң доктелер Л. Ра-боа оларын ол беш чыл иш-тинде шикчиле келген. Чур-та ит-бөрүлериң эңне бай-лак картотекказы мыла. Оон-биле кады ол айттыгыны СССР-ниң Эртемдер академия-

чег дилеп чоруп турар. Чам-дыкта серилер болгон өскө-дөз туугулар иштинге чыгы-лар. Ол иттардан дачык келген чынык салдарлар. Ол турмузга араатаннар-дык экономиктик котарал анык бөрүлөрдөн эвезжесек. Чикээ, Муруну Уралада олар алыс-тер туудуп чып турар. Бг-бөрүлөр чыпны бөзлөргө, дүжүлүг иттарынык кыт чок азы ит шыкшан эрип, сүрүп чоразып, тудуп чинер. Оларын деминг халыклар бөрүлөргө дөмөй. Чүс дөрбөлүн километрге чурттап турар алыс-терин са-ны беш чыл иштинде 300-тен 75 чедир кырылган.

Бөрүлериң халуң эрттир кырып чок кылганы чүте чедирген! Оларын барык шүп-түзүңүзүкка каапкан черлер-де хайнактар өзүп көүлөдү эгелээн. Чүлө Воронеж об-ласта безин амы-тодуз (би-рогониңде 5-7 бөрөк) 53 ит-бөрү аг-бүлөдө бар болганын Л. Рабоа доктелерин хайнак-тар ам бжжык РСФСР-ниң 13 крайыла болгон обласында, Сибирьде, Бурятияда, Казах-станда чурттап турар. Ий-чаныс өөрлөр Латвияда, Мол-

давияда, Туркменида, Узбе-кистанда бар. Олар бөрүлөр-биле азы чамдыкта аңы-даа чурттап турар. Бир эвез тоянчы болгон черликтерин өр иттар тур-баны болза, хайнактар дыкка эвези турар ийле. Сөөлү үе-де «кижипин өңүңү» келер-гек согуруура аларган. Бичалла-даа ийла мода дээр-ге анык ийламын дөмдө эвез дээрзи чамдыкта ийде. Дөрт буттуг өңүңүңе хончу чок аларган, оңу кудумчуже дээр-гек чок үндүр кааптарлар бар. Чамдык медээлдерден алырга, чүлө Москвага чылдык-на муң-муң иттар тоянчы апа-рып турар. А дачаларга, пио-нер лагерлеринге, диниалык баазаларыга хөкүлериң чедип каап турар!

Черлик иттар дыкка хей чурттарда халалыг айыл-га болгон. Чикээ, АКШ-та хал-галарал чок иттарынык саны 10-дан 20 миллион чедип турар! Олар-биле дөмдөсөк анык чылдык-на чыгыс миллион-долларын чаргалар. Турция-да чурттар чок чок ам ит-тарга хоорай чурттуг муң-муң кижилер кырыкташ, калча-

ШЫН

Бөдү безин билейи, киж-чаа араатанынык тыптарыны дуалаан, ол бөрүдөн артык халга чылып, туразы удуз. Бичал хайнактар дугайында бжж-

за, ол таварышкы кым-даа сакынмас ийик. Бичалла-даа ол — шыгарыктык спортчу бооп, австрали футболду чемпионларынык камгалам-да ойнап турар. Ол черин үзелин чурттаптары амы-дыралга эвези амыл челиш-кириени чедип ап турарын бадтыкты кылдыр оңу бо-ла чеккеке көргүсө турган.

Ийгиңиң халыскага чок чоруктуу сокылдыр. Дөрт бут-туг өңүңүз амыл алыр бе-тинде, анык хамаарышкы хү-лээлериңиң киж бөрүзү мыл-болза көрү жүрүлү. А бир та-зы азырап алган болгонда, сакыш чонатыр эз болуп бо-гаш оңу багга тургузар хер-е.

Р. АХМЕТОВ, СЭТА-ның корр. Москва.

Ийгиңиң халыскага чок чоруктуу сокылдыр. Дөрт бут-туг өңүңүз амыл алыр бе-тинде, анык хамаарышкы хү-лээлериңиң киж бөрүзү мыл-болза көрү жүрүлү. А бир та-зы азырап алган болгонда, сакыш чонатыр эз болуп бо-гаш оңу багга тургузар хер-е.

КАНБЕРРА. (СЭТА). Ий-дыг таварышкы Барыш Австра-лианың эң удуз Перте хоорай-нык болгон, Австралианың үзелин чурттажышкы Морис Риолини ийла концерт залы-че кирибээн. Залдык баштар-чегиниң оңкелениң оңу «та-нышпаан» болгон. Бир эвез Морис анык абортен — ук-чөр чурттуг киж болгон бжж-

за, ол таварышкы кым-даа сакынмас ийик. Бичалла-даа ол — шыгарыктык спортчу бооп, австрали футболду чемпионларынык камгалам-да ойнап турар. Ол черин үзелин чурттаптары амы-дыралга эвези амыл челиш-кириени чедип ап турарын бадтыкты кылдыр оңу бо-ла чеккеке көргүсө турган.

